

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhallef Anthony Ellul
Appell numru: 129/2016

Mark Fleri u Sarah Fleri

Vs

John Meli, Maryanne Meli u Elaine Meli

11 ta' Dicembru, 2017.

1. Permezz ta' avviz ta' talba, l-atturi talbu lit-Tribunal Ghal Talbiet Zghar sabiex jiddikjara lill-konvenuti responsabili għad-danni li saret fil-proprijeta' tal-atturi minhabba dhul ta' ilma mil-proprijeta tal-konvenuti, u jikkundannahom ihallsu lill-atturi s-somma ta' disa' mijha u ghaxar ewro (€910) rappreżentanti l-ispiza ta' xogħliljet li saru fis-sena 2016;
2. Il-konvenuti wiegbu:
"(i) it-talba kif intavolata fil-konfront tagħhom hija infodata fil-fatt u fid-dritt, billi huma m'humiex responsabili għal xi danni fil-proprijeta' tal-atturi, u dan kif reklamat fl-avvix tat-talba;
(ii) mingħajr pregudizzju, l-intimati kellhom jezegwixxu xogħolijiet riparatorji fil-proprijeta' tagħhom minhabba l-ingress ta' ilma mingħand l-atturi, u ta' dan qed iressqu kontro-talba kontestwalment.
3. Il-konvenuti pproponew rikonvenzjoni fejn talbu lit-Tribunal sabiex jikkundanna lill-atturi jhallsuhom is-somma ta' €500 prezz ta' xogħolijet riparatorji minhabba ingress ta' ilma mill-proprijeta' tal-atturi. Bl-ispejjez.
4. L-atturi wiegbu illi din it-talba hi nfondata fil-fatt u fid-dritt; u li l-atturi m'għandhom ihallsu xejn billi x-xogħliljet in kwistjoni saru bi ftehim bejn il-partijiet u ma solvewx il-problema ta' ingress ta' ilma.

5. B'sentenza tal-11 ta' Lulju, 2016 it-Tribunal ghal Talbiet Zghar iddecieda billi laqa' t-talba tal-atturi u kkundanna lill-konvenuti jhallsuhom is-somma ta' €205 rappresentanti nofs l-ispiza komplexiva li l-partijet ippretendew fil-konfront ta' xulxin, bl-imghax mid-data tal-prezentata tal-azzjoni sad-data tal-hlas u l-ispejjez jinqasmu bejn il-partijiet. It-Tribunal immotiva s-sentenza b'dan il-mod:

"... semgha z-zewg partijiet flimkien mal-periti rispettivi taghhom, huwa tal-fehma illi din hija kwistjoni fejn qed jiskula ilma minn proprjeta ghall-ohra. Jidher illi z-zewg partijiet ghamlu l-almu taghhom sabiex jimmiminizzaw danni u hsarat u ghalhekk hadd minnhom ma jista' jinzamm responsablli. Min-naha tal-atturi sahansitra spicca biex ghamlu xogħlijiet estetici sabiex il-problema ma tibqax tidher pero' ma tneħħitx."

It-Tribunal huwa tal-fehma għalhekk illi l-ebda mill-partijiet ma għandha tbagħti l-ispejjez wahdedha u għandhom jingħaqdu l-ispejjez taz-zewg partijiet u jinqasmu b'mod ugħalli bejniethom".

6. L-atturi appellaw mis-sentenza.
7. Il-konvenuti wiegbu li s-sentenza ma kinitx esklussivament ibbazata fuq id-dokument li jissemma fl-ewwel aggravju, izda fuq l-assjem tal-provi. Ta'rilevanza hi d-deposizzjoni tal-periti rispettivi nkariġati mill-partijiet. Filwaqt li l-ligi ma teskludix appell fuq punt ta' fatt, hu magħruf li l-apprezzament tal-fatti ta' qorti tal-ewwel grad m'ghandux normalment jigi disturbat minn Qorti tal-Appell. Inoltre, l-appellati wettqu x-xogħlijiet rimedjali u hadu l-prekawzjonijiet necessarji kollha li kien hemm bzonn, taht is-sorveljanza tal-Perit Randolph Bartoli. Il-konvenuti m'ghandhomx jagħmlu tajjeb ghall-hsara li m'hijiex responsabbilta tagħhom.
8. Il-qorti qrat l-atti u semghet it-trattazzjoni.
9. L-ilment tal-atturi hu li fil-basement tad-dar tagħhom ('Tranquility', Triq Josef Kalleja, Swieqi) dahal l-ilma mill-fond tal-konvenuti (Bayo, Triq Josef Kalleja, Swieqi). Min-naha tagħhom il-konvenuti pproponew rikonvenzjoni minhabba xogħol ta' tiswija li għamlu fid-dar tagħhom.
10. L-ewwel aggravju tal-appellant hu dwar d-dokument EM1 datat l-1 ta' Lulju, 2016 (fol. 13). Id-dokument jikkonsisti f'dikjarazzjoni ffirmata minn certu Jimmy Gatt, li qatt ma xehed fil-kawza. Fiha jingħad ix-xogħol li sar fil-bitha tal-fond tal-konvenuti (Bayo, Triq Josef Kalleja, Swieqi). Il-qorti tfakkar li t-Tribunal m'huwiex marbut bil-principju tal-ahjar prova, u għalhekk l-aggravju tal-appellant m'huwiex gustifikat. Inoltre', li sar xogħol ta' *waterproofing* fil-bitha tal-konvenuti hu evidenti mir-ritratti li pprezentaw l-atturi u l-konvenuti. Pero ma jidħirx li dak kollu dikjarat fid-dokument hu korrett. Hekk per ezempju jingħad, "Jimmy has been in constant communication with Perit Randolph Bartoli, regarding any alterations or suggestions which might have

arisen in the process of the works". Mid-deposizzjoni tal-perit Bartoli, jirrizulta li ma kelly ebda kuntatt ma' l-imsemmija persuna. Xoghol li ma sarx taht is-supervizjoni tal-perit Bartoli kif jirrizulta mid-deposizzjoni tieghu u wkoll ir-rapport tal-istess xhud datat 20 ta' Lulju, 2015 (fol. 54).

11. Mis-sentenza hu evidenti li t-Tribunal ikkonkluda li hemm perkolazzjoni ta' ilma mill-fond tal-atturi ghal għand tal-konvenuti, u wkoll mill-fond tal-konvenuti għal għand tal-atturi. Konkluzjoni li t-Tribunal ma spjegax kif wasal għaliha. Dan m'hux il-mod kif kawza tigi deciza skont l-ekwita'.

12. Mill-provi rrizulta li:

- i. Il-kontendenti huma girien.
- ii. Bejn il-hajt tal-appogg taz-zewgt idjar hemm zewg btiehi u tahthom *basements*.
- iii. Is-saqaf tal-*basement* tal-atturi qiegħed cirka 20 centimetri iktar oħgli mis-saqaf tal-*basement* tal-konvenuti (ara rapport tal-perit Paul Buhagiar).
- iv. M'hemmx indikazzjoni ta' perkolazzjoni ta' ilma mis-saqaf tal-*basement* tal-attrici (ara deposizzjoni tal-perit Buhagiar a fol. 32). Din fiha nnifisha hi prova li mis-saqaf tal-*basement* tal-fond tal-atturi m'hux jidhol l-ilma.
- v. Jirrizulta li s-saqaf tal-*basement* tad-dar tal-konvenuti kien qiegħed jixxarrab (ara ritratti a fol. 50 u 51).
- vi. Il-konvenuti għamlu xoghlijiet fil-bitha tagħhom li swihom €500. Dan wara li l-perit inkarigat minnhom għamel rapport datat 24 ta' Marzu, 2015 u rrakomanda li fil-fond tal-konvenuti (klijenti tieghu):

"My recommendations in waterproofing the area in question are as follows:

- *The skirting abutting the ground floor party wall shall be removed and the tiles adjacent to the party wall cut with a chaser to form a horizontal channel running along the length of the party wall.*
- *The channel is cleaned and a waterproofing sealant, applied to manufacturer's specifications, is used along the joint between the slab and party wall.*
- *The rain water drainage connection shall be made waterproofing using same sealant".*

Għall-qorti dawn ic-cirkostanzi huma ndikazzjoni li l-perit stess li nkariġaw il-konvenuti kien ikkonkluda li l-perkolazzjoni tal-ilma kienet mill-fond tal-istess konvenuti.

- vii. Il-perit Buhagiar xehed li, "... *wara li sar ix-xoghol kienu cempluli l-klijenti tieghi ... u qaluli li minkejja li sar ix-xoghol kien rega dahal l-ilma*. Jien mort fuq il-post u nikkonferma li rega dahal l-ilma". Mill-provrrizulta' li dak ix-xoghol sar minghajr l-involviment dirett tal-periti Buhagiar u Bartoli¹. *Prima facie* l-fatt li l-ilma rega' dahal hu "... *sinjal li d-difett ma giex ikkoregut*", kif osserva l-perit Buhagiar. Dan iktar u iktar meta x-xoghol li sar ma sarx taht is-supervizjoni ta' perit u wkoll hu evidenti li z-zewg periti kien mill-bidu kkonkludew li l-perkolazzjoni tal-ilma kien mill-fond tal-konvenuti.
13. Mehud in konsiderazzjoni dak li nghad hawn fuq il-qorti hi tal-fehma li t-Tribunal kellu jasal għad-decizjoni li t-talba tal-atturi hi gustifikata filwaqt li r-rikonvenzjoni ma gietx ippruvata, iktar u iktar meta tqies li ma giex identifikat perkolazzjoni ta' ilma mill-fond tal-attur jew minn xi sors iehor. Ekwita' skont il-ligi jfisser ukoll li trid li ssir il-gustizzja. It-Tribunal ma setax jaqbad jagħlaq ghajnejh ghall-provi u jikkonkludi li l-perkolazzjoni ta' ilma kienet miz-zewg proprjetajiet, meta m'hemm prova ta' dan.
14. Irrizulta li l-ispejjez li l-atturi qegħdin jippretendu jirrelataw għal spejjez li għamlu biex poggew *gypsum boards*. Il-problema tal-perkolazzjoni ta' ilma ma gietx rizolta, u għalhekk l-atturi sabu rimedju sabiex ma jibqax jidher id-difett fil-hajt.

Għal dawn il-motivi:

- 1. Tichad l-ewwel aggravju tal-appellanti.**
- 2. Tilqa' t-tieni aggravju u thassar is-sentenza tat-Tribunal għal Talbiet Zghar tal-11 ta' Lulju, 2016 u minflok:**
  - i. **Tilqa' t-talba tal-atturi u tikkundanna lill-konvenuti jħallsuhom is-somma ta' disa' mijha u ghaxar ewro (€910) bl-imghax mid-data tan-notifika tal-konvenuti.**
  - ii. **Tichad ir-rikonvenzjoni.**
  - iii. **Spejjez tal-ewwel istanza a karigu tal-konvenuti. Spejjez tal-appell jinqasmu in kwantu għal kwart a karigu tal-atturi u tlett kwarti a karigu tal-konvenuti.**

Anthony Ellul.

---

¹ Fir-rapport datata 20 ta' Lulju, 2015 (fol. 64), il-perit Bartoli ddikjara li wara r-rapport tal-24 ta' Marzu, 2015 "**I have been informed**, by the owner of the above-mentioned residence, that waterproofing works are now complete. **I have also been informed** that the only variation, from my recommendations report, was the use of membrane instead of waterproofing sealant .....".